

SYSTEMREVISJON

ved
Felleskjøpet Agri, avd. Kambo

Endelig

RAPPORT
01 - 2011

Virksomhetens adresse: Møllebakken 50
1538 Moss

Regelverk:

Forurensningsloven og
Produktkontrollloven
med tilhørende forskrifter,
utslippstillatelse og
enkeltvedtak

Organisasjonsnr.: 911608103
Bedriftsnr.: 974079216
Tillatelse(r): 30.3.2007

Tidsrom for revisjonen:

26.januar 2011 med
sluttmøte 28. januar 2011
2007/4190

Saksnr:

Risikoklasse: 3

Kontaktperson i virksomheten: Kari Lundblad
Øvrige deltakere ved revisjonen fremgår av vedlegg 1

Revisjonsleder:
Revisor.

Bjørn Gudevold
Henning Gøhtesen

Rapportens innhold :

Denne rapporten beskriver de avvik og anmerkninger som ble avdekket/konstatert innen de reviderte områdene. Systemrevisjonen omfattet. **Internkontroll , utslipp til luft og vann, støy og lukt, kjemikalier og avfall** og oppfølging av disse

Konstaterte avvik:

- Virksomhetens internkontroll for HMS knyttet til ytre miljø har flere mangler.
- Substitusjonsplikten er ikke tilfredsstillende ivaretatt.
- Mangelfull overholdelse av utslippstillatelse
- Bedriften har ikke er sikret farlig avfall tilstrekkelig mot lekkasje, og påfølgende avrenning til overflateavløp/ sjø.

Anmerkninger: (Full anmerkningsstekst i kap. 5)

Bedriften er IPPC-bedrift. Forbedringer med avfallsprosedyren. Mangel ved avfallsvurderinger. Lagerkapasitet av biobrensel. Manglende data for oljeutskiller.

Utarbeidet dato:

Sign.:

revisjonsleder

Innholdsfortegnelse

1. Innledning
2. Dokumentunderlag
3. Omfang
4. Avvik
5. Anmerkninger
6. Verifikasjoner
7. Gjennomføring

Vedlegg:

Vedlegg 1: Deltakere ved Fylkesmannens systemrevisjon

1. Innledning

Rapporten er utarbeidet etter en systemrevisjon ved Felleskjøpet Agri, avdeling Kambo. Revisjonen startet med formøte 9. desember 2010. Intervjuer og verifikasjoner ble gjennomført 26.1.2011. Revisjonen ble avsluttet med sluttmøte 28.1.2011.

Formålet med systemrevisjonen var å vurdere om det systematiske helse-, miljø- og sikkerhetsarbeidet fungerer tilfredsstillende. Det ble særlig sett på områder som har betydning for ytre miljø. Revisjonen omfattet blant annet undersøkelse av/om :

- virksomhetens system for internkontroll er hensiktsmessig og dekkende
- aktiviteter utføres slik som beskrevet og uttalt
- virksomheten når sine mål og driver sin virksomhet innenfor egne rammer og de rammer som myndighetene har satt

Systemrevisjonen ble gjennomført ved gransking av dokumenter, ved intervjuer av sentralt plasserte personer i organisasjonen, og ved verifikasjon av at rutiner, prosedyrer og instruksjoner blir fulgt opp i praksis.

Rapporten omhandler avvik og anmerkninger som er avdekket under revisjonen og gir således ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

- *AVVIK* defineres som: *overtredelse av krav fastsatt i eller i medhold av helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen.*
(F.eks. overtredelse av krav i forurensningsloven, produktkontrollloven, forskrifter hjemlet i disse to lovene, utslippstillatelsen og virksomhetenes egne rutiner som er nødvendige for å overholde myndighetenes krav).
- *ANMERKNING* defineres som: *et forhold som tilsynsetatene mener det er nødvendig å påpeke for å ivareta helse, miljø og sikkerhet og som ikke omfattes av definisjonen for avvik.*

2. Dokumentunderlag

Dokumentunderlaget for kontrollen var:

- Aktuelle lover, forskrifter og tillatelser
- Internkontrolldokumentasjon tilsendt fylkesmannen fra Felleskjøpet Agri
- Virksomhetens egen dokumentasjon knyttet til den daglige driften og forhold av betydning for helse/miljø/sikkerhet.

3. Omfang

Systemrevisjonen omfattet internkontroll knyttet til utslipp til luft og vann, herunder drift og vedlikehold av renseanlegg, utslippsforebyggende tiltak. I tillegg ble det fokusert på risikovurderinger for aktiviteter og forhold av betydning for ytre miljø.

4. Avvik

Følgende avvik ble konstatert under revisjonen:

Avvik 1

Virksomhetens internkontroll for HMS knyttet til ytre miljø har flere mangler.

Avvik fra:

Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (Internkontrollforskriften), § 5, annet ledd punkt 5, 6, 7 og 8.

Kommentarer:

Avviket bygger på følgende observasjoner:

- Internkontrollsystemet omfatter i for liten grad ytre miljø. Regelverket knyttet til miljø, produkt og forurensning er omfattende og internkontrollen for HMS skal også dekke dette området systematisk. Dette er særlig viktig når virksomheten er spredt på flere enheter og over et stort geografisk område.
- Det er flere områder i bedriften som ikke er godt nok risikovurdert med hensyn på ytre miljø. Området som ikke er tatt med er kjemikalier, avfallutslipp til luft, støy og lukt.
- Det mangler konkrete og definerte handlingsplaner som er målbare og som skal bidra til at man når de fastsatte miljømålene. Eksisterende målsellinger for miljø er utslipp av klimagasser og avfallssortering. Disse er i liten grad fulgt opp med tiltaksplaner og oppfølging.
- Har ikke gode nok rutiner i forhold til interne revisjoner i forhold til å sikre at internkontrollen fungerer som forutsatt. Dette skal kunne dokumenteres iht internkontrollforskriften.
- Organisasjonsstrukturen er komplisert og omfattende, noe som bidrar til noe uklarhet knyttet til ansvarsforhold og oppgavefordeling innenfor temaer som omhandler ytre miljø. Det er viktig at alle ansatte har lett tilgang til internkontrollsystemet, både overordnet og særskilt for de områder som gjelder den enkelte.
- Det avvikssystemet som er beskrevet er i liten grad tatt i praktisk bruk. Det kan resultere i en mangelfull avviksbehandling, da det er flere avvik innenfor ytre miljø som ikke er behandlet i virksomhetens avvikssystem, eksempelvis mangelfull rapportering i Altinn, støyproblematikk, overskridelser av utslippsnivåer fra fyranlegg.

Avvik 2

Substitusjonsplikten er ikke tilfredsstillende ivaretatt.

Avvik fra:

Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (Internkontrollforskriften), § 5, annet ledd punkt 1.

Produktkontrolloven § 3a

Utslippstillatelsens punkt 6.

Kommentarer:

Avviket bygger på følgende observasjoner:

- Det er ikke i tilstrekkelig grad vurdert om det for de produkter (gjelder både kjemikalier og råstoffer) man bruker finnes andre alternativer som medfører mindre risiko for helseskader eller miljøforstyrrelser. Gjennomgangen av kjemikalieporteføljen og vurderingen skal være dokumentert skriftlig.

Avvik 3

Mangelfull overholdelse av utslippstillatelse

Avvik fra:

Utslippstillatelse av 06.09.06.

Kommentarer:

Avviket bygger på følgende observasjoner:

- Mangelfull rapportering i Altinn jf. Utslippstillatelsen punkt 11.2.
- Utslippsmålinger som viser bort imot 100 % overskridelse av fastsatt grense for støvutslipp, uten at bedriften har vurdert dette opp mot konsesjonsgrensene og gjennomført nødvendige avbøtende tiltak for å komme under kravet.
- Siste støymåling gjennomført med bakgrunn i naboklager, konkluderer med at det er nærliggende å anta at lydnivåer ved boliger som ligger nærmere Felleskjøpet kan ha høyere lydnivå, og muligens over grenseverdien. Det er ikke dokumentert noen oppfølging av denne støymålingen, og den er heller ikke gjort i henhold til Norsk Standard jf. kravet i utslippstillatelsens punkt 11.1 om måling og beregning av utslipp.
- Mangelfullt energistyringssystem, noe som skulle vært operativt fra 31.10.07.

Avvik 4

Bedriften har ikke er sikret farlig avfall tilstrekkelig mot lekkasje, og påfølgende avrenning til overflateavløp/ sjø.

Avvik fra:

Lov om vern mot forurensning og om avfall (Forurensningsloven) § 7, jf. Lov om kontroll med produkter og forbrukertjenester (Produktkontrollloven) § 5.

Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften), kapittel 11

Kommentarer:

Utvendig plastkonteiner med opp til 1000 liter spillolje, er plassert på gruset område ved bilverksted. Kontaineren er ikke sikret med oppsamlingskar/ basseng, og eventuell forurensning vil gå til grunnen eller drens-systemet. Tilsvarende er blybatterier lagret direkte på bakken uten tildekking eller oppsamling.

5. Anmerkninger

Følgende forhold ble anmerket under revisjonen:

Anmerkning 1

Bedriften er pga sin produksjonskapasitet kategorisert som IPPC bedrift. Dette krever en spesiell oppfølging på forurensningsområdet med krav til BAT (beste anvendelige teknologi) og krav til energiutnyttig.

Anmerkning 2

Avfallsprosedyren mangler flere avfallsfraksjoner. Denne bør omfatte alle reelle fraksjoner og bør inngå i en vurdering om best miljøvennlig slutthåndtering.

Anmerkning 3

Bedriften leverer foravfall fra rengjøring i blanderiet og aske/sot-avfall fra biobrenselanlegget til en privat avtager i distriktet. Det er ikke vurdert tilstrekkelig om dette er i tråd med forurensningsregelverket som gjelder for avfall/farlig avfall.

Anmerkning 4

Lagerkapasiteten for kornavrens er stor nok til å utnytte full bruk av brenselet. Det resulterer i at bedriften i noen tilfeller må brenne olje framfor biobrensel. Bedriften har hatt en økning av oljeforbruket i 2010 og dette vil utgjøre større klimautslipp enn det som strengt tatt er mulig.

Anmerkning 5

Oljeutskilleren mangler dokumentasjon på at den fungerer som forutsatt. Det er ikke gjennomført analyser av restvannet. Forholdet er regulert i egen forskrift.

6 Verifikasjoner

Følgende er verifisert under revisjonen:

Under verifikasjonsrunden ble filteranlegget for kornlager og tørker gjennomgått. Verksted og mellomlager for farlig avfall. Utearealer og potensielle avrenningsområder. Olje/Kjemikalie- og råvarelager.

7. Gjennomføring

Systemrevisjonen omfattet følgende aktiviteter:

Formøte 9. desember 2010

Forberedende møte for planlegging av systemrevisjonen.

Dokumentgransking

Dokumenter er gransket både forut for intervjuene/verifikasjonene og som en del av forberedelsene til sluttmøte

Åpningsmøte 26. januar 2011

Informasjon fra Fylkesmannen om gjennomføring av revisjonen

Intervjuer og verifikasjoner 26. januar 2011

9 personer ble intervjuet.

Sluttmøte 28. januar 2011.

Oppsummering med presentasjon av resultatene.

I vedlegg 1 er det gitt en oversikt over deltakerne på kontrollen.

VEDLEGG 1**Deltagere ved Fylkesmannens revisjon**

I tabellen under er det gitt en oversikt over hvilke personer ved virksomheten/bedriften som deltok under formøtet, åpningsmøtet og det avsluttende møtet, og over hvilke personer som ble intervjuet eller var med på verifikasjoner.

Navn	Funksjon	For-møte	Åpnings- møte	Intervju	Slutt møte
Kari Lundblad	Fabrikkssjef	X	X	X	X
Per H. Svendsen	Kvalitetssjef	X	X	X	X
Bjørn Stockman	Siloleder		X	X	X
Martin Wahl	HVO		X	X	X
Kjetil Gundersen	Arb. Formann		X	X	
Leif Trosterud	Regionleder korndr.		X	X	X
Rune Listerud	Vedlikeholdsleder		X	X	X
Asbjørn Degnes	Prod.leder	X	X	X	X
Tormod Bergseng	Skiftleder		X	X	X
Grethe Andersen	Kval. Konsulent	X			
Terje Saastad	Premix ansvarlig		X		